

ENDRING AV REGULERINGSPLAN FOR STEINDALEN GNR 11 BNR 415 MFL.

RAPPORT OM BIOLOGISK MANGFOLD

Prosjektgruppen AS utførte i forbindelse med gjeldende plan en naturmangfoldsvurdering av planområdet i 2018. I forbindelse med pågående planendringen er rapporten oppdatert på punktet som omhandler en stor eik innen planområdet. Det må vurderes om denne faller inn under Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldsloven. Hule eiker er en av naturtypene som her gis særskilt vern.

Sammendrag

Innenfor detaljplanområdet er det med unntak av en stor, ikke hul eik, ikke registrert noen forekomster av elementer som skal ivaretas av naturmangfoldloven. Eika anbefales forsøkt vernet i planen. Det er registrert tre ulike svartelistede arter, alle med høy risiko. De aller fleste plantene er i randsonen rundt planlagt bebyggelse, og det er antatt at de er spredd hit fra hager i området. En fjerning av alle svartelistede arter vurderes til å ha relativt lite for seg all den tid de finnes på naboeiendommene, og konklusjonen blir at hvis det skal fraktes ut masser med planterester, så skal det foreligge en tiltaksplan for å hindre at de svartelistede artene sprer seg til nye områder.

Lovgrunnlaget

Et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag skal ligge til grunn før det offentlige tillater tiltak som påvirker det biologiske mangfoldet. Dette innebærer at det må foreligge kunnskap om hva som finnes og hvordan det vil gå med det biologiske mangfoldet etter at tiltaket eventuelt blir gjennomført. Dette fremgår både av forvaltningsloven § 17 om forvaltningsorganets utrednings- og informasjonsplikt og naturmangfoldloven § 7 om prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12.

Det er ved befarings og kontroll i relevante databaser foretatt registrering av naturmangfoldet i området, og det er gjort en vurdering av forekomstene etter naturmangfoldlovens § 8-12. Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Stikkordsmessig omfatter naturmangfold:

- *Landskap*
- *Geologi*
- *Økosystem*
- *Naturtyper*
- *Arter og genetiske variasjoner innenfor artene*

I henhold til § 7 skal naturmangfoldet vurderes etter prinsippene i §§ 8 til 12:

§ 7.(prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Videre er tiltaket vurdert i hht naturmangfoldlovens § 28, krav til aktsomhet i forhold til fremmede organismer.

For å foreta vurderingen etter §§ 8 til 12 er det foretatt en sjekk av evt. kjent kunnskap om naturmangfold i området. Så er det gjennomført befarings for å vurdere om det kan være viktige naturmangfold forhold, eller fremmede organismer som ikke er kjent fra før. Til slutt er så vurderingen av hvorvidt omsøkt tiltak er i strid med naturmangfoldlovens formål gjort.

Naturmangfoldloven §§ 8 til 12 omhandler følgende:

§ 8 kunnskapsgrunnlaget.

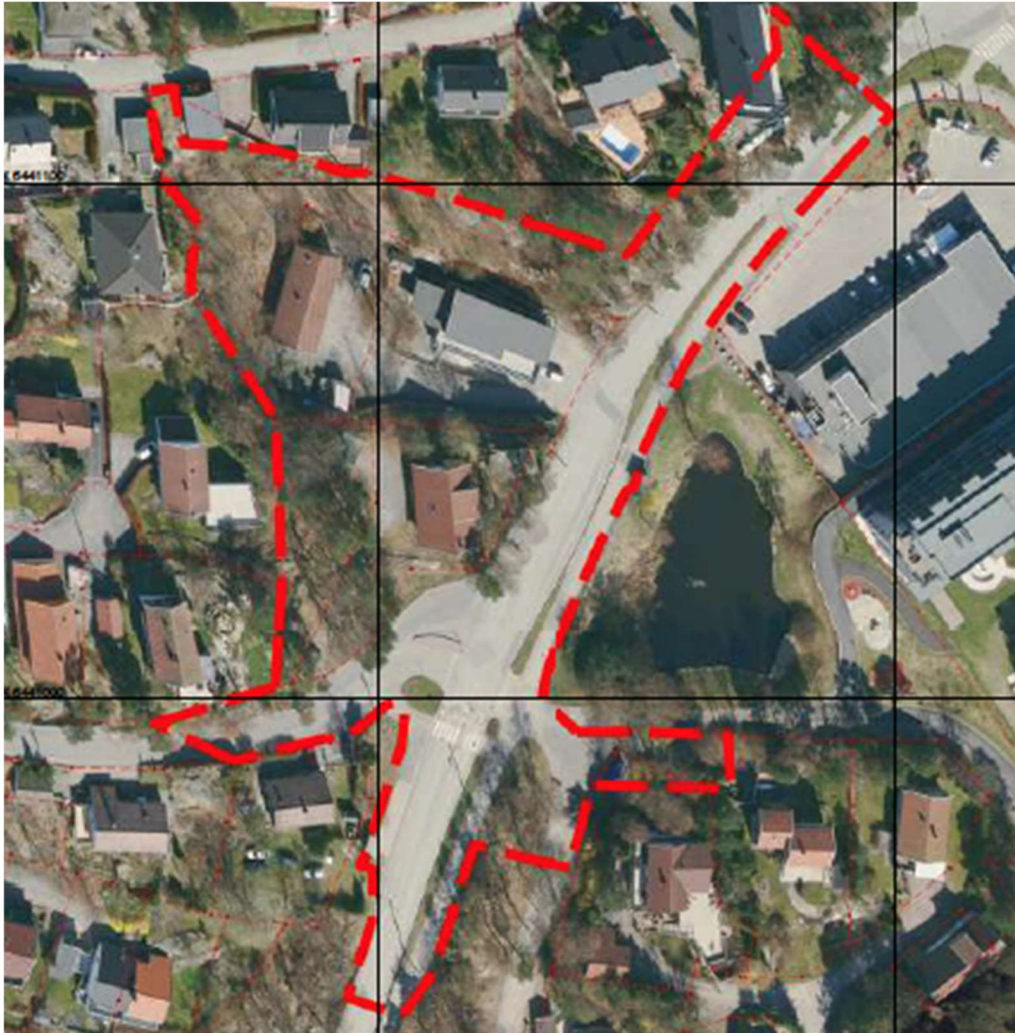
§ 9 føre-var-prinsippet.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning.

§ 11 at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Planområdet

Det er en enebolig med garasje og to næringsbygg innenfor planområdet. All bebyggelse skal rives. De to næringsbyggene ligger på det laveste platået i nord (G/Bnr:11/415 og 489), med bratt skråning mot nord og vest. Boligen (G/Bnr:11/290) ligger på en liten høyd i sørlige halvdel med en garasje (G/Bnr:11/760) inn mot heia. Næringsbyggene har i all hovedsak asfalterte flater rundt byggene, mens boligen i all hovedsak ikke har det.

Gjennomgang av kunnskapsgrunnet etter naturmangfoldlovens § 8

Det foreligger ikke registreringer av arter på rødlista, eller andre naturmangfold forekomster i området fra tidligere. Ved endring av planen er det gjort en ny vurdering knyttet til utvalgte naturtyper, og det er registrert at den ene store eika faller inn under naturtypen hule eiker da den har en diameter på 80 cm.

Vegetasjonsmessig er planområdet preget av at mye areal er bebygd eller asfaltert. Skråningene i nord og vest er preget av edelløvtrær som hassel, eik og lind. Det er mye bart fjell mot nord, men det er også innslag av bulkemispel. I vest er det et rikt busksjikt med vivendel, rødhyll, bulkemispel og flere edelløvtrærarter. Vest og sør for garasjen er det fattigere eikeskog med noen større eiketrær og et feltsjikt dominert av blåbær, smyle og liljekonvall. Rundt boligen er det mest plen, men også rester av enkelte hageplanter og trær som bjørk og furu. Eiketrærne ved garasjen har en diameter mellom 30 og 60 cm, med unntak av den ene store eika som har diameter ca 80 cm. Ingen av eikene har tegn på å være hule, heller ikke den store eika.

Denne eika i skråningen sørvest i området må vurderes vernet iht forskriften.

Størrelsen på denne eika gjør det aktuelt å vurdere denne for vern, da den kommer inn under forskriftens bestemmelser om at eiker med større diameter enn 63 cm eller større omkrets enn 200 cm ved 130 cm høyde alltid skal vurderes.

Nord for boligen er det en skråning med geitrams som dominerende art, men det er også innslag av bulkemispel, hassel, rogn og kirsebær. I foten av skjæringen helt ut mot kommunal vei står det en liten forekomst med rynkerose.

Området slik det fremstår i dag

Landskapet som planområdet ligger i plasseres i hovedtypen ås- og fjelltopplandskap og under der igjen grunntypen øy og sundlandskap. Det er en karakteristisk landskapstype for Sørlandskysten.

Geologisk sett er området preget av et grunnfjell av mylonitt. Dette er en gneis bergart som er vanlig forekommende. Den er relativt hard og pleier normalt ikke legge til rette for spesielt næringsrik vegetasjon. Løsmassene i planområdet kan deles i to hovedgrupper. Alle knauser og høydedrag har bart fjell eller tynt humusdekke. I forsenkningene er det humusdekke med moreneavsetninger under der igjen. De avsatte former for løsmasser er generelt sett svært vanlig forekommende. For øvrig er områdets løsmasser trolig sterkt endret i forbindelse med utbygging og tilhørende masseutskifting som har skjedd.

Landskap og geologi har betydning ved at det gjennom sin utforming inngår i økosystemene. Øy og sundlandskapet som planområdet er definert inn i er i seg selv svært vanlig, og planområdet vil heller ikke bli fanget opp av de miljørettslige

prinsippene i naturmangfoldloven pga sine visuelle iøynefallende kvaliteter. Det er når landskap og geologi legger premisser som gir mulighet for sjeldne og viktige typer natur at de innfrir prinsippene satt av naturmangfoldloven. Med forekomst av skrinne vegetasjon og relativt store deler av området utnyttet til parkering og hage, så er ikke landskap og geologi i planområdet noe som gir grunnlag for at det må tas spesielle hensyn i hht naturmangfoldloven. Unntaket er hensynet til den store eika, som bør vurderes gitt et vern i planen. Denne står i en steinur, og inngrep ifbm byggearbeider vil kunne redusere muligheten for vern. Det anbefales derfor at det gjøres en konkret vurdering av mulighetene for bevaring før arbeid igangsettes.

Økosystem er vurdert. Planområdet inngår opprinnelig i et kystnært skoglandskap men er sterkt preget av den utbygging som har skjedd i området.

Fremmede arter

Innenfor planområdet er det registrert flere svartelistede arter som bulkemispel, rynkerose og rødhyll.

Bulkemispel er kategorisert til svært høy risiko på svartelista. Den har vært, og er muligens enda en populær hageplante. Den sprer seg ved frøspredning, ofte ved hjelp av fugl. I skråningene ned mot planområdet ligger det mye hageavfall, og det er sannsynlig at det er kommet inn fra nærliggende hager. Den vokser flere steder i og rundt planområdet. Rynkerose er også kategorisert til svært høy risiko på svartelista. Det er observert en forekomst av denne planten i planområdet. Spredning kan skje ved frø og muligens også jordstengel og plantedeler. Også denne kan komme fra nærliggende hager. Rødhyll er tredje registrerte svartelistede art. Denne har også svært høy risiko etter svartelista. Spredning av rødhyll skjer ved frøspredning ved hjelp av fugl. Det er også veldig sannsynlig at det er andre forekomster av rødhyll i området. Det er ikke registrert andre svartelistede arter som er klassifisert med høy eller svært høy risiko i eller ved planområdet.

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens § 8-12

Kunnskapsgrunnlaget i hht § 8 vurderes til å være tilstrekkelig, og til å stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Den største eika fanges opp av forskrift om utvalgte naturtyper og bør bevares selv om den ikke bærer tegn til å være hul.

Føre-var-prinsippet etter § 9 kommer ikke til anvendelse når kunnskapsgrunnlaget er godt.

Etter § 10 skal økosystemtilnærming og samlet belastning vurderes. Når kunnskapsgrunnlaget er godt er det mulig å vurdere samlet belastning. Samlet belastning ved realisering av planen vurderes som akseptabelt. Det er begrensede naturmangfoldverdier som blir berørt på en negativ måte av at planen realiseres. Ved

å sikre i planen at vern av eika blir vurdert vil hensynet til naturmangfoldet være ivaretatt. Det er noen svartelistede arter innenfor og inntil området som kan bli påvirket. Det vil være viktig at disse ikke spres til nye områder ved anleggsarbeidene.

§ 11 Bestemmelsen om kostnader ved miljøforringelse kan komme til anvendelse. Det vil ikke være noen miljøforringelse som følge av planarbeidet hvis svartelistede arter håndteres korrekt.

Håndtering av svartelistede arter

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder relevant ut fra planforslaget som fremmes. Ved byggearbeider, så må håndtering av svartelistede arter vurderes. Alle de registrerte artene er kategorisert med svært høy risiko. Risikoen ved bygge- og anleggsarbeider er at masser med frø og planterester kan bli fraktet ut, og dermed spre arten til nye områder. I noen tilfeller kan fjerning og destruering av alle masser med aktuelle planterester være aktuelt.

Fordi store deler av det berørte planområdet er bebygd og asfaltert, så er det i hovedsak rundt planområde at de svartelistede artene forekommer. Unntaket er skråningen nord for boligen, ned mot næringsbebyggelsen.

Det er naturlig å vurdere at svartelistede arter finns i hager i området rundt. En fullstendig rensing av planområde og tilstøtende skråninger for svartelistede arter vil derfor ikke nødvendigvis ha en stor effekt. Bl.a. bulkemispel som er arten som er funnet med flere eksemplarer vil forholdsvis lett kunne komme tilbake.

Masser med planterester som disponeres innenfor planområdet vil neppe ha en smittende effekt ut over det området har i dag. Sannsynligvis vil utbyggingen i seg selv gi en betydelig bedre situasjon fordi området i dag har en god del krattvekst og ikke skjøttede arealer, mens en utbygging i tråd med planen vil gi en planlagt opparbeiding av arealene med en vegetasjon som skjøttes. Resultatet vil trolig kunne bli at svartelistede arter kommer dårligere ut. Som et virkemiddel for å hindre at noen av de svartelistede artene sprer seg til nye områder, så bør ikke masser med planterester frates ut av området uten at det foreligger en tiltaksplan. Hvis massene disponeres innenfor planområdet, så vurderes det at tiltaksplan ikke er nødvendig.

Vigeland, 04.03.2024

Prosjektgruppen AS
Svein Haugen